

ÎN AMINTIREA LUI SILVIU VAIPAN

Autor: Samuel Căuneac | 17 octombrie 2023

Pe data de treisprezece ianuarie, anul două mii, mă aflam în maternitate la Botoșani. Probabil că acesta a fost primul loc, moment și mare eveniment pe care l-am împărtășit cu Silviu - nașterea.

Opt ani mai târziu, când am revenit în România, aveam să-l zăresc în biserica în care copilărisem amândoi, dar din varii motive s-a întâmplat să nu facem cunoștință și să ne împrietenim abia la vârsta de unsprezece ani. Silviu era un băiețel mai relaxat decât mine în această privință și, pe deasupra, avea și o mai mare deschidere către o viață socială vie. Acest lucru l-am găsit palpitant și, ca tânăr neliniștit, am găsit în prietenia cu el o ușă către experiențe noi, captivante.

Până să împlinim treisprezece ani, eu și Silviu eram un duo neobișnuit. Diferența ar fi stat în aceea că Silviu crescuse într-un cartier unde domina spiritul de gașcă. Se explică, atunci, de ce discuțiile noastre erau de multe ori în contradictoriu, cel puțin referitor la stilurile noastre de viață. Chiar și atunci, Silviu știa că există o contradicție între ceea ce făcea câteodată și ghesurile conștiinței. Valorile comune au constituit baza prieteniei noastre, a evoluției lui ulterioare și a transformării personale la care am asistat mulți pe parcurs.

La treisprezece ani, deja nu mai împărtășeam aceeași perspectivă spirituală cu Silviu, iar lucrurile au rămas astfel vreme de trei ani. Silviu era în cunoștință de cauză, iar acela a fost pentru amândoi un moment de răscruce: mintea critică începea să se dezvolte, iar întrebările legate de viață ne-au ținut companie în acea perioadă. Silviu dezvoltase o pasiune înflăcărată pentru apologetică și teologie, iar eu îi alimentam cu succes acest patos, fiind adesea avocatul diavolului.

La șaisprezece ani a avut loc ceva inedit în experiența comună. În timp ce eu revenisem în sânul bisericii, Silviu începea să-și asume un rol de data aceasta activ în mijlocul ei, în comunitatea locală și nu numai. La scurt timp ne înscriuserăm într-o organizație de voluntariat creștină, unde am activat, cu intermitențe, câțiva ani buni. Această perioadă a fost, pentru Silviu, plină de introspecții, analize, lecturi și experiențe care i-au

alimentat predilecțiile intelectuale.

Până în clasa a unsprezecea, eu și Silviu eram porniți să studiem amândoi teologia, dar problemele pe care o astfel de decizie le-ar fi ridicat ne-au făcut să o gândim de două ori. Astfel se face că Silviu a cochetat o perioadă cu ideea de a face medicină sau informatică. Era o perioadă tumultuoasă și plină de indecizii în care Silviu trebuia să rumege între a-și asculta inima sau mintea. După finalizarea liceului am decis să luăm împreună un an liber în care să muncim și să reflectăm asupra acestei decizii ceva mai bine. La sfârșitul aceluia an sabatic, Silviu s-a înscris și a intrat cu brio la Institutul Teologic Penticostal de la București. Tot atunci drumurile noastre urmau să se despartă, dar doar la propriu, nu și la figurat.

Pe parcursul anului de Institut, Silviu a continuat să exploreze subiecte de teologie și apologetică pentru care avea un interes adânc, deși, în cele din urmă, nedumerirea vizavi de viitor l-a determinat să întrerupă studiile și să ia o altă cale.

Următoarea etapă în viața lui Silviu a fost cea în care a urmat facultatea de informatică din Bath, Anglia. Pentru a putea face acest lucru a fost nevoit să lucreze încă un an. Atât cu această ocazie, cât și anterior, Silviu a lucrat ca inginer junior, dovedind competența lui nu doar în sfera intelectuală, ci și în cea practică.

În Anglia, Silviu povestea că avea o stare de spirit ciudată. Nu găsea numaidecât plăcere în studiul informaticii, fiind conștient că a luat această decizie din motive pragmatice. Mintea lui a rămas și avea să tânjească în continuare după abstractizări și idei, transcendent și supranatural, credință și rațiune, continuând să soarbă cărțile de teologie și filosofie pe care și le cumpăra la reducere din anticariatele engleze sau pe care le găsea pe rafturile internetului. În acest răstimp n-a lipsit încercarea de a se integra în comunități engleze, dar era permanent nostalgic după relațiile pe care le-a legat acasă. Simțea lipsa căldurii, apropierea și interacțiunii directe cu oameni atât de dragi lui și cu care putea discuta ore în șir.

Între timp, Silviu era implicat în lumea ideilor încă din liceu, prin redacția *Marginaliaetc.*, care se transformase în *Syntopic*, dar și la modul general, cu orice ocazie pe care o prindea sau și-o crea.

În toate aceste contexte, el purta adesea discuții în contradictoriu cu colegi, profesori sau chiar străini...provocând, nu de puține ori, situații tensionate. Drept consecință, i s-a reproșat că abordarea lui este agasantă și prea provocatoare. Era nedumeritor să vezi mintea unui om mare în trupul și comportamentul dezinvolt al unui adolescent – te făcea să crezi că dezbate din vanitate, că-l ia pe dinainte dorința de afirmare atât de specifică vârstei...Dar cu timpul, nu doar că Silviu s-a dovedit deschis la critică constructivă, ci se putea observa că acel elan al ideilor prin care genera conflicte nu era cauzat nici pe departe de vanitate, ci era datorat chiar credinței sale sincere, fondată în

raționamentele pe care le descoperea.

Silviu a reușit să se facă atât simpatizat, cât și antipatizat. Părea că modalitatea categorică cu care își susținea ideile invita la una din două atitudini: puteai ori să-i aclamezi claritatea gândirii, ori să-i găsești insuportabilă impertinența cu care și-o expune. Ce părea să fie comun interacțiunilor lui era că, indiferent de cât de intense puteau ajunge conflictele intelectuale, oamenii cu care Silviu a avut legătură ajungeau să-l respecte în pofida neajunsurilor. Aceasta se întâmpla, probabil, pentru că Silviu înțelegea în mod real spiritul democratic și demnitatea omului, anume libertatea gândirii exprimată în dialog și dezbateri, proces prin care se atacă doar idei și se rafinează oameni. Mulți ar fi confundat acest atac al ideilor cu un atac la persoană, deși nimic din personalitatea lui nu ți-ar fi justificat o asemenea confuzie.

Silviu nu era doar un om lipsit de răutate: era admirator de oameni, de creație și Dumnezeu în aceeași măsură. Am cunoscut prin intermediul descrierilor lui detaliate și laudative o sumedenie de oameni pe care ulterior am avut și onoarea să-i cunosc. Mulți dintre aceștia au cunoscut și, eventual, au fost molipsiți de entuziasmul lui pentru cel mai minuscul lucru; chiar și *frunza* o găsea demnă de exaltare. Tot atât de mulți ar fi luat acest entuziasm drept naivitate și dezinvoltură copilărească.

Una dintre valorile pe baza căreia funcționa Silviu în lumea socială și intelectuală era *the principle of charity*. Încercând să acorde tuturor respectul cuvenit, Silviu asculta atent perspectiva interlocutorului, completând în mintea lui lacunele pe care celălalt le-a omis și evitând, astfel, să se învârtă în jurul cozii sau să umilească. Inocența lui nu era, așadar, una infantilă, ci se baza pe convingerea lui că omul e creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și are, astfel, demnitate inerentă. De altfel, Silviu era foarte capabil să-și ia apărarea și nu s-ar fi lăsat luat peste picior, răspunzând cu tărie, curaj, și multă precizie.

De-a lungul etapelor din viața lui, Silviu a fost motivat de diferitele probleme care existau fie în propria-i persoană ori familie, biserică și societate.

Era agasat de neputința coordonării teoriei cu practica, fiind anxios să exceleze în sfințenie și pragmatism.

A fost cândva un fiu șotios, dar se consulta cu alții înainte să facă o boacănă. Mai târziu cred că a devenit un membru care merita să facă parte din sfatul familiei. Mai mult, era preocupat de frați și surori, dovedind căldura care caracterizează întreaga familie Vaipan.

În ceea ce privește biserica, era îngrijorat de calitatea slujirii și relevanța ei în mediul secular, asumându-și rolul riscant de a-i lua apărarea și a o promova.

În societate era motivat să aducă un exemplu contrar decăderii morale în care vedea că

aceasta se scaldă.

În fine, Silviu s-a făcut popular și antipatizat totodată, prin aceeași atitudine – a ieșit din zona lui de confort și a îndrăznit să apuce adevărul dincolo de parametrii populari ai credinței. E adevărat că Silviu trăia în lumea ideilor, dar pentru el, ideile nu erau doar abstractizări fără sens. Ceea ce înțelegea el despre lume, existență și Dumnezeu erau idei transformatoare, iar transformarea aceasta a format persoana și *conduita* pe care a avut-o Silviu. Pentru el nu era absurd să spui „teoria ca teoria dar practica te omoară”, el încerca din răspuțeri să îndeplinească ceea ce credea.

Scopul lui era să-i semene lui Hristos într-un mod adaptat personalității lui specifice. Această încercare îl făcea să nu fie conștient că deja integrează în mod profund spiritul creștin, chiar prin zbulciumul intern pe care-l purta, iar neputința de a-și vedea propriile realizări ca ceva de care s-ar fi putut mândri accentua acest spirit.

În timpul șederii sale în Anglia, Silviu fusese diagnosticat cu o formă rară de leucemie. El a parcurs tratamentul prescris în speranța ameliorării bolii, lucru care și părea că se întâmplă în urma transplantului de măduvă. Cu toate acestea, la scurtă vreme și în urma unei biopsii, medicii l-au anunțat că boala a revenit, rămânându-i câteva zile de trăit.

Silviu și-a petrecut ultimele momente de viață nutrind speranța vindecării și încercând să se împace cu gândul plecării.

În ultima discuție video, am vorbit despre abordarea obstacolelor în viață. Împărtășeam înțelegerea că aceste obstacole constituie, de fapt, oportunități de transformare a personalității, atâta timp cât sunt acceptate voluntar. Aici făcusem analogia cu patimile lui Hristos care, în mod voluntar, a luat păcatele lumii, dându-și viața pentru ea. În mod similar, Silviu se afla în fața celui mai mare obstacol și celui mai mare potențial transformator – moartea –, iar în această privință, deși nevăzut de ochiul lumii, Silviu a continuat să crească în *omul dinăuntru*.

Pe data de șaptesprezece septembrie, anul două mii douăzeci și trei, la vârsta de douăzeci și trei de ani, Silviu a părăsit această lume lăsând în urma *un tablou plăcut*. La înmormântarea lui au participat familia și numeroși prieteni cu care a împărtășit momente frumoase din viață. Acest moment a constituit prilej pentru reîntărirea legăturilor familiale, crearea de noi relații între prietenii lui devotați și îmbunarea inimilor noastre, ale tuturor. Cu toții nutrăm speranța revederii, încrezători în cuvintele Mântuitorului care a declarat: „Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu, să fiți și voi.”

Silviu a lăsat în urma sa diverse articole și poezii, dintre care preferata sa era

următoarea:

Limita lumii, lumina

Lema iubirii divine, ia-mă de mână

Privește-mă, cine ne-a strâns împreună?

O clipă, o vară, o iarnă, o toamnă?

Oare e vântul ce suflă în pânze,

Acel ce tot bate în galbene frunze,

Acel ce ne cheamă cuvinte de farmec pe buze

Acel ce plutește pe haosul mării difuze?

Să fie tot el ce-n pustie e rău de viață,

Acela ce-mi tot bate în geam dimineată?

Să fie tot el cel ce aduce pe om în pustie,

Să fie același ce suflă-încotro, și nimeni nu știe?

Să fie același ce animă jocu-ntre prunci,

Ce-mi umple bojocii de odihnă sau munci?

Sau 'cela ce usucă smirdarii de rouă,

Acel ce zidește în mine o inimă nouă?

Să fie același ce în ochii tăi, doamnă?

Mă face spre capătul lumii da valmă?

Căci văd că lumina-n în tine-i virgină

Ca-aceea când Domnul a spus „Să fie lumină”.

Și-n templul tău veșnic aud suflul cel drept,

Ce și-n pieptul meu îl doresc, dacă mi-ai sta la piept!

Nota familiei: Silviu a scris poezia pe 13 ianuarie 2023 la ora 23:38.

Imagine: Arhiva personală